

Press release (please do not publish before November 5th)

Pierwszy Śpiewnik Piosenek UE opublikowana po dziewięciu latach – odsłonięto sześć polskich utworów

Po 70 latach wymiany węgla, stali i ryb w ramach Unii Europejskiej, nadszedł czas na bardziej duchową wymianę: skarby muzyki. Kulturalny kamień milowy, pierwsza Śpiewnik Piosenek UE, złożona przez społeczeństwo obywatelskie niezależne od instytucji UE, została wreszcie opublikowana w formie drukowanej wraz z aplikacją. Sześć polskich utworów, wybranych w głosowaniu publicznym, zostało właśnie odsłoniętych.

Dziś w całej UE rozbrzmiewają uroczystości związane z pieśnią, gdzie hasło Unii Europejskiej „Jedność w różnorodności” zostało urzeczywistnione w pionierskiej księdze piosenek. Śpiewnik Piosenek UE powstała przy udziale ponad 100 organizacji muzycznych i konserwatoriów, a także dzięki głosowaniu publicznemu, relacjonowanemu przez ponad 400 mediów, angażując ponad 87 000 obywateli z całej unii. Wynikiem jest 164 pieśni, po sześć z każdej z 27 populacji UE, zaprezentowanych zarówno w oryginalnych 25 językach, jak i w wersji śpiewalnej „europejskiej angielszczyzny”, umieszczonych obok siebie.

Polski wkład

W 2018 roku, z udziałem Akademii Muzycznej Stanisława Moniuszki w Gdańsku, Akademii Muzycznej Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, Akademii Muzycznej Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy oraz Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (PZChiO), stworzono listę cenionych, polskich utworów muzycznych, spośród których, sześć z nich zostało ostatecznie laureatami, wybranymi przez 3621 osób w publicznym głosowaniu, przeprowadzonym przez TVP, TVP3, TVN i POLSAT:

1. Miłość : **Z Tobą Chcę Oglądać Świat** (1984) – (Z. Wodecki/ J. Kofta)
2. Natura i pory roku: **Wiosna, ach to ty** (1987) – (Marek Grechuta)
3. Wolność i pokój: **Dziwny jest ten świat** (1967) – (Czesław Niemen)
4. Pieśni ludowe: **Hej Sokoły** - (Pieśń ludowa / Tomasz Padura)
5. Pieśni wiary: **Zegarmistrz światła purpurowy** (1972) – (T. Woźniak/ B. Chorążek)
6. Piosenki dziecięce: **Na Wojtusia z popielnika** (1925) - (Pieśń ludowa/ J. Porazińska)

Redaktorzy Śpiewnika Piosenek UE dla Polski, dr Marcin Tomczak z Wydziału Dyrygentury Chóralnej oraz Dorota Stefaniak, bibliotekarka z Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, przygotowali wprowadzenia, zapisy nutowe i teksty piosenek.

Tomczak i Stefaniak komentują polski wkład:

„Polskie utwory muzyczne, wybrane w publicznym głosowaniu, możemy podsumować jako podróż przez wiele pokoleń. Cieszy nas ogromnie, że są to tak różne stylistycznie piosenki. Większość z nich kojarzonych jest zarówno przez młode jak i starsze pokolenia w naszym kraju. Weselna zabawa, bez troska i wolność w utworze „Hej sokoły”, nastrojowość w kołysance „Na Wojtusia” powielanej przez naszych dziadków, rodziców a może i nas samych, „Dziwny jest ten świat” uznany za pierwszy polski muzyczny manifest wobec wydarzeń społecznych i politycznych, refleksja nad odchodzeniem w „Zegarmistrz światła”, wizja czterech (tak barwnych w Polsce) pór roku w piosence „Wiosna, ach to Ty” i hymn miłości oraz wspólnej podróży przez życie w piosence balladowej „Z Tobą chcę oglądać świat”. To wszystko wpływa na ludzkie emocje, przemyślenia i wspomnienia. Takie odczucia z pewnością każdemu z Polaków przyniosą wybrane i opracowane tytuły”.

Zgubione i odnalezione - w tłumaczeniu

Wybór tłumaczy tekstów, wybranych w otwartym konkursie do przetłumaczenia sześciu polskich piosenek na śpiewalny język angielski, padł na ojca i syna: David Malcolm to urodzony w Szkocji pisarz i tłumacz, który mieszka w Polsce od 1994 roku, profesor na Uniwersytecie SWPS w Warszawie. William Malcolm to wokalista, producent i kompozytor, absolwent Akademii Muzycznej w Gdańsku. David Malcolm komentuje wyzwanie:

„Tłumaczenie jest niewątpliwie trudne. Jednak jest to nieuniknione, uniwersalne i konieczne. Tłumacz musi być muzykiem lub ściśle współpracować z muzykiem. W naszym przypadku pracowaliśmy razem, aby stworzyć coś, co uważamy za przekłady, które zachowują sens i jednocześnie mogą być śpiewane. Mają na celu być wersjami, które są równoważne oryginałom. Każdy z nas ma swój ulubiony tekst. Mój to „Hej sokoły!” Prawdziwą radością jest przekształcenie tak znanej i chwytliwej piosenki, centralnej dla polskiej kultury, w anglojęzyczną wersję śpiewaną!”

Od Cesarstwa Bizantyjskiego po klasyki rocka

Każda z 164 klasycznych piosenek jest zaprezentowana na głos solowy, z akordami oraz tekstami zarówno w 25 oryginalnych językach (obejmujących trzy alfabety), jak i w śpiewalnej europejskiej angielszczyźnie, umieszczonych obok siebie. Mozaika wprowadzeń, stworzona przez 61 narodowych redaktorów, zapewnia unikalny wgląd w historię muzyki europejskiej obejmującą sześć stuleci, od hymnu bizantyjskiego po nowoczesne europejskie klasyki rocka.

Dla tych, którzy chcą posłuchać piosenek, kody QR wydrukowane na wszystkich 164 partyturach prowadzą do oryginalnych nagrań. Dodatkowo dostępna jest darmowa aplikacja, którą można pobrać dla wszystkich, którzy chcą uczestniczyć w europejskiej wymianie piosenek.

Jeppe Marsling (50), duński założyciel europejskiej organizacji pozarządowej odpowiedzialnej za projekt, komentuje cel Księgi Piosenek UE:

„Dzięki Śpiewnikowi Piosenek UE mamy nadzieję umożliwić 27 krajom mniej równoległe życia dzięki wymianie pieśni. Dla mnie osobiście, jako Duńczyka, odkrycie Grechuty, Porazińskiej, Niemena i Chorążka było wielkim darem: to zupełnie nowe planety w mojej rozszerzonej galaktyce muzycznej. Wybraliśmy termin „europejska angielszczyzna” na okładce książki, ponieważ odzwierciedla sposób, w jaki my, Europejczycy, posługujemy się naszym

najczęstszym drugim językiem – barwionym przez nasze języki ojczyste. Nie chodzi tu o perfekcję, ale o dialog od serca do serca. Księga Piosenek UE jest przeznaczona dla wszystkich spotkań między ludźmi, dla edukacji, koncertów, działań dyplomatycznych oraz dla pierwszych rozmów w pociągu lub w kawiarni. Ponadto mamy nadzieję zainspirować wydarzenia śpiewacze na ogólnie cichego Dnia Europy, 9 maja – naszego europejskiego „Dnia Zależności!”.

Choć projekt, noszący nazwę UE, nie wywodzi się z systemu, lecz z inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego, otrzymał zarówno Europejską Nagrodę Obywatelską 2023 przyznaną przez Parlament Europejski, jak i znaczące wsparcie od 18 ministrów kultury, w tym byłego wicepremiera i ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego, który sfinansował tłumaczenie polskich piosenek na język angielski.

Śpiewnik Piosenek UE jest już dostępna w całej UE, Wielkiej Brytanii i USA. Aplikacja WebApp, która zawiera wszystkie 164 tytuły, wprowadzenia oraz linki do YouTube, jest dostępna do bezpłatnego pobrania za pośrednictwem App Store i Google Play lub za pomocą poniższego kodu QR:

Komentarze (w języku polskim) odnośnie polskich piosenek:

Redaktor polskiej edycji Śpiewnika Unii Europejskiej Prof. dr hab. Marcin Tomczak, Wydział Dyrygentury Chóralnej, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku:

marcin.tomczak@pro.onet.pl

Mob. (48) 601 056 180 / Tel. kom. (48 58) 300 92 00

Komentarze (w języku polskim) do tłumaczeń:

David Malcolm, professor and translator, SWPS:

dmalcolm.pl@gmail.com

William Malcolm, singer and songwriter:

billy.b.savage@gmail.com

Komentarze (w języku angielskim) odnośnie Śpiewnika Unii Europejskiej:

Jeppe Marsling, założyciel i prezes: editor@eu-songbook.org

+45 71 54 13 61